

hatjuk meg tőlük, hogy miként kell „a hallgatók képzeletét láttató nyelvvél mozgósítani.”

Mitchell világossá teszi, hogy a rádiósok példája alapján a lelkészek ez a feladata: figyelni, képet alkotni, ezt érthetővé tenni, és szerkesztve a lényegét kommunikálni. Tudomásul kell venni, hogy bár az evangélium örök, kommunikálásának módja mindig változik. A 21. századi hallgatóság pedig igényesen követeli a maga jussát. Jolyon P. Mitchell azzal biztat, hogy a teljes embert megszólító prédikálásnak van jövője. Ha tudjuk, hogy kinek prédikálunk, ha kíváncsiak vagyunk véleményére, ha meghallgatjuk őt, és közösen keressük az evangélium inspiráló üzenetét.

Mitchell könyve inspiráló lehet prédikálásunk 21. századi újjászületésének folyamatában. Nem új dolgot kell kitalálnunk, hanem a Szentírás képekben gazdag világának kell megfelelnednie szószékeinken, és pedig mai, érthető, világos nyelvezettel. Úgy kell prédikálnunk, hogy hallgatóinkkal mi magunk is keressük a bibliai válaszokat saját kérdéseinkre. Fogadjuk el, hogy a hallgatóinknak is vannak válaszai. Ezért velük folytassunk párbeszédet. Kérdéseiket vigyük fel a szó-

székre. Mondjuk el történeteiket, és idézzük párbeszédeiket. Nézzük meg, hogy életük nagy kérdései hogyan mutatkoznak meg az evangélium fényében. Vegyük tudomásul, hogy a jelenkori miliőben a prédikálás a hitközi párbeszéd egyik formája. Talán ugyanazt kell tennünk, mint Pál apostol, aki a miénkhez hasonló kulturális helyzetben szolgált: volt hirdető evangéliuma, és a hallgatóság által nem ismert nyelvezete, a zsidó apokaliptika, és olyan embereknek kellett beszélnie, akiket a hellenizmus formált. Mit tett? Az Areopágoszon például retorikai bravúrt alkalmazva tanította a keresztyén hit alapjait, az *akit tehát ti ismeretlenül tiszteltek, én azt hirdetem nektek* (ApCsel 17,23) bizonyosságával.

Pál apostol óta tudjuk: *a hit hallásból van* (Róm 10,17). Ez talán elég biztatás is lenne ahhoz, hogy elhiggyük: ebben a vizuális korban a kimondott és a meghallott szónak még mindig világot megváltoztató ereje van.

Koppándi Botond Péter

(Elhangzott 2017. december 14-én a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermében megtartott hármaskönyvbemutató.)

Nico ter Linden: *Az a hír járja. I. A Tóra*

Ford. Antal Árpád. Exit Kiadó, Kolozsvár 2017,
ISBN 978-973-7803-60-3, 218 old.

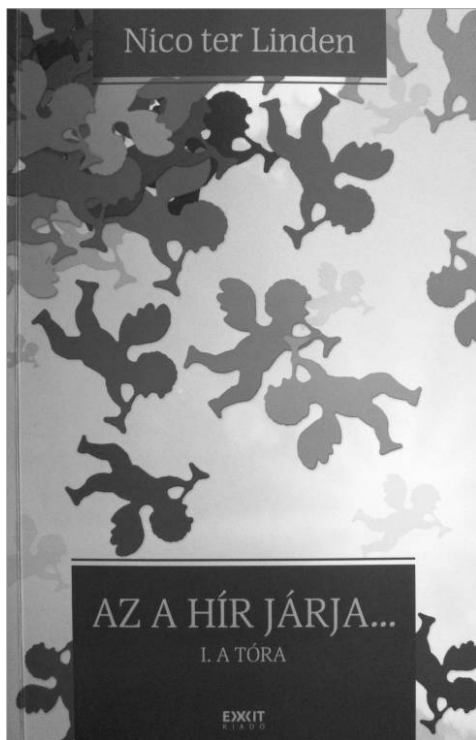
Mielőtt bemutatnám ezt a különleges könyvet, szeretnék megemlékezni két személyről. Ugyanis ha ők nem merték volna átlépni a hajdani „vasfüggönyt”, és ha ők nem vállalták

volna az egyházi kapcsolatok felépítését az akkori veszélyes körülmények között, akkor nem tanulhatott volna az a több mint 20 holland teológus itt, a Kolozsvári Protestáns Teológiai In-

tézetben, és nem jöhetett volna létre ez a könyv sem. (Én 1972–1974 között tanultam ebben az intézetben.) Az első személy egy bátor nő, Hebe Kohlbrugge, aki éppen egy éve halt meg, 102 éves hosszú élet után, a második pedig Juhász István, akire éppen két évvel ezelőtt emlékeztünk születésének 100. évfordulója alkalmából egy konferencia keretében. Isten iránti hálával emlékezzünk rájuk.

Ennek az új könyvnek *Az a hír járja* a címe. Érdekes ez a cím. Miről van szó? Mit beszélnek? Miről beszélgetnek? Már is felébred a kíváncsiságunk. Milyen ez a hír? Igen, egy jó hírt, örömhírt közöl. Ez a könyv egy bibliai elbeszéléskötet, ugyanis újrameséli Mózes öt könyvét, a Tórát. Ahogy egy szülő, egy tanárnő vagy egy lelkipásztor elmeséli a bibliai történeteket a gyermekeknek, úgy a szerző most a felnőtteknek meséli el a Biblia első öt könyvét. Azoknak az embereknek is, akik azt vélik, hogy a Biblia csak meséskönyv, és ezért nem veszik komolyan. Erre szerzőnk, aki Amszterdamban volt sokáig református lelkipásztor, ezt válaszolja: igen, a Biblia tényleg meséskönyv is, és ezért komolyan kell venni. Mert a Biblia szerzői nem írtak sem dogmatikát, sem etikát, sőt teológiát sem, hanem elmesélés formájában, képszerűen közlik Istentől a legmélyebb igazságot. Sajnos, hogy a mai ember nehezen érti meg a Bibliát.

Nem hagyományt, hanem a Szentírást! A reformáció különösképpen elősegítette a Biblia magyarázását. Sola Scriptura! Nem a felvilágosodás nyújtott sokat az emberiség fejlődéséhez. Megtanultunk racionálisan gondolkod-

ni, és e mai időkben az úgynevezett tudományos és racionális gondolkodás uralja és határozza meg az ember lelki fejlődését. Ennek pedig az a következménye, hogy elvész a vallásos érzés és megértés.

A mai ember távol áll a hajdani szimbólumoktól és rítusoktól. Egyre bizonytalanabbnak és idegenebbnek érzi magát, amikor szóba kerül a Biblia vagy a hit. Ha lehet, inkább elkerüli ezeket a témákat. Ezért ez a könyv újra elmeséli a bibliai történeteket, és elmesélés formájában meg is magyarázza, s ezzel aktualizálja is azokat.

Ennek a könyvnek az olvasása közben sokszor volt nekem is részem lelki élményben és abban a bizonyos áhá-élményben. Arról is van tudomásom, hogy ez a könyv sokakat indított arra, hogy olvasni kezdjék a Bibliát, és

sok-sok lelkész használja ezt a prédikációk előkészítésében, illetve igehirdetésében. Érthető, hogy az első kötet, amely 1996-ban jelent meg, nagy sikert aratott. Bestseller lett. Ezután még négy kötet következett. Összesen három az Ószövetségről és kettő az Újszövetségről. Több mint egy félmillió darab jelent meg. Sok gyülekezetben, bibliakörben, családban és Lehrhausban használják, ahol meg is vitatják a benne foglaltakat.

Miután már több nyelvre is lefordították, most megszületett a magyar fordítása is. A fordítás nem volt könnyű feladat, mert sok benne a szójáték, a költői rész, ahol a szerző eredeti és sajátos kifejezéseket használ.

Nico ter Linden könyvében több teológiai irányzatot lehet felfedezni, például a narratív és feminista teológiát is, és megtaláljuk benne a zsidó, illetve rabbinisztikus irodalom gyöngyszemeit is.

A könyvet Antal Árpád fordította le, aki műszaki ember, s aki életének nehéz helyzeteiben lelki kihívásnak és vigasztalásnak érezte a fordítói munkát. Lelki erőt merített belőle, és meglátta benne Isten gondviselését. A szöveg korrektora az ő édesapja, Antal

József nyugdíjas györgyfalvi lelkész volt, aki 45 évvel ezelőtt tanult Hollandiában. A korigált magyar fordítást végül Kovács Gyöngyi lektorálta, aki már 30 éve lakik Kampenben.

Mi nagyon örülünk annak, hogy ez a most megjelent könyv magyar nyelvetületen is elterjedhet. Reméljük, hogy sokan fogják olvasni, tanulmányozni, és hogy sokan fognak felolvasni belőle másoknak. Nagyon reméljük, hogy itt is nagy sikere lesz.

A Prof. Juhász István Alapítvány most karácsonyi ajándékként nyújt át nagy szeretettel egy-egy példányt a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet összes tanárának, a nyugdíjas professzoroknak, a diákoknak és munkatársaknak.

Nyújtson ez a könyv lelki örömet mindenki számára, aki csak olvassa és hallgatja, és szolgálja Isten dicsőségét!

A Prof. Juhász István Alapítvány nevében

Ida Eldering – Jonckers Nieboer

(Elhangzott 2017. december 14-én a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermében megtartott hármaskönyvbemutatón.)

Komesz Mátyás:

A Példabeszédek könyve. Tanulmányozó Biblia I.

GlobeEdit 2018, ISBN-13: 978-3-330-80820-1; ISBN-10: 3330808209; 296 old.

A példabeszédek könyve a mindig időszerű, mindennapi bölcsesség kis enciklopédiája. A bibliai bölcsesség-irodalom e reprezentáns könyve irodalmi műfaját tekintve közmondásfüzér. Több ezer év óta népszerű, az

ókortól kezdve a 21. századig. Nem csoda, hiszen benne a hiteles élet szabályait találjuk. Útmutatás arról, hogyan tudunk boldogulni a mindennapi életben. Erre az innovatív tudásra van a legnagyobb szüksége a 21. század